MUHANDISLIK & IQTISODIYOT

№4

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik, fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026 APREL

Milliy nashrlar

OAK: https://oak.uz/pages/4802

05.00.00 - Texnika fanlari
08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

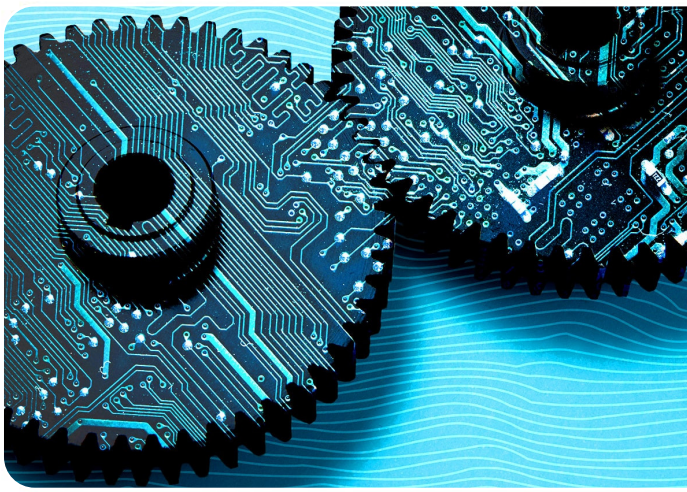

ISSN: 3060-463X

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, aprel.

Bosh muharrir:
Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:
Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor
Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor
Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,
Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent
Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD
Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)
Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.
Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor
Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikasiya va kompyuter tizimlari, telekommunikasiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

MUNDARIJA

STRATEGIC INTEGRATION OF BUSINESS PLANNING AND FORECASTING IN INDUSTRIAL ENTERPRISES 11
Sharipov K.A., Ismatullayev T.R.

ВКЛАД БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ В СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ МАХАЛЛЕЙ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН: МЕХАНИЗМЫ, ДИНАМИКА И СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ 21
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна

BUDJET TASHKILOTLARIDA XARAJATLARNI REJALASHTIRISH VA MOLIYAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISH 27
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich

FERMER XO‘JALIKLARINI MOLIYAVIY QO‘LLAB-QUVVATLASHDA SUBSIDIYA AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH 32
Xakimov Zafar Ibragimovich

IQTISODIY O‘SISHGA ERISHISHDA DAVLAT INNOVATSION VA INVESTITSION SIYOSATINING O‘RNI 38
Xaydarova Yorqinoy Asqar qizi

QURILISH SANOATIDA KORXONALARNI MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY KONSEPSIYALARI VA ZAMONAVIY YONDASHUVLARI 44
Igitov Jurabek Kuzibekovich

ОСОБЕННОСТИ ВЫБОРА СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ МЕТАЛЛУРГИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА 50
Абдуллаева Матлуба Нематовна, Акбарова Муфаррах Мухитдиновна

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ КОМПЛАЕНС-КОНТРОЛЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УЗБЕКИСТАНЕ 56
Халтурдиев Айтмурат Маратович

O‘ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING ICHKI BELGILARI 64
Saatova Lolaxon Ergashevna

INNOVATSION YONDASHUVLAR ASOSIDA OZIQ-OVQAT KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI 71
Pulatov Abdullo

MAJBURIY IJRO ETISH CHORALARINI TAKOMILLASHTIRISH: MILLIY VA XORIJIY TAJRIBA 76
Axmedov Zafarjon Zokirjon

МОДЕЛЬ ИНТЕГРИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ ESG-ТРАНСФОРМАЦИИ И ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ЕЁ РЕАЛИЗАЦИИ НА ПРЕДПРИЯТИИ ПО ПРОИЗВОДСТВУ ПОЛИМЕРНОЙ УПАКОВКИ 80
Ташпулатов Дильмурад Рустамович

KORPORATIV KORXONALARDA KAPITALNI BUDJETLASHTIRISH JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI 85
Latipova Shaxnoza Maxmudovna

INNOVATSION MENEJMENTDA KOMMUNIKATSIYA VA TASHKILIY MOSLASHUVCHANLIKNING ROLI: O‘ZBEKISTON SHAROITI MISOLIDA 92
Atamatov Abduxalil Salomovich

QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING AHAMIYATI VA UNING SALOHIYATINI BELGILOVCHI OMILLAR 97
Qodirov Baxodir Tursunovich, To‘rayev Qaxramon Zokirjonovich

NAMANGAN VILOYATIDA AYOLLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA TADBIRKORLIK MUHITINI BAHOLASH 103
Raximova Moxigul Isroiljonovna

O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TO‘G‘RIDAN-TO‘G‘RI XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISH BILAN BOG‘LIQ MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO‘LLARI 107
Davitova Shaxzoda Doniyor qizi

ANALYSIS OF THE FORMATION OF MARKET DEMAND AND THE ESTABLISHMENT OF EQUILIBRIUM IN A MARKET ECONOMY 112
Kamilova Nargiza

BO‘LAJAK FIZIKA O‘QITUVCHILARINI NANOTEXNOLOGIYA SOHASIDAGI BILIMLARNI TAQDIM ETISHGA VA O‘QITISHGA TAYYORLASH METODIKASI 115
Sottarov Abduvali Umirqulovich

INTEGRATING AI INTO STRATEGIC MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS 120
Uktamova Durdona Bakhtiyor qizi, Sultonali Umaraliyevich Mekhmonov

BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA IJTIMOIY HISOBOTLAR VA ULARNING AHAMIYATI 130
Sayfullayev Mexroj Sayfullayevich

SANOAT KLASTERINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARI 135
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLIGINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI 140
Yangiboev Rustam Berdiyarovich

MINTAQA IQTISODIY O‘SISH DRAYVERLARINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY XAVFLARNI BOSHQARISH MEXANIZMLARI 145
Turopova Nigora Xolmurod qizi

ЭКОЛОГИЯ ТУРИСТА КАК МЕТОД СОЗДАНИЯ КОМФОРТНОЙ И УСТОЙЧИВОЙ СРЕДЫ ДЛЯ ПУТЕШЕСТВЕННИКОВ 149
Наурызбаев Алиакбар Рустамович

BINO VA INSHOOTLARNI BARPO ETISHDA PREFABRIKATSIYALASHGAN HAMDA MODULLI QURILISH TIZIMLARINI AQLLI BOSHQARUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH 152
Solijonov Javoxirmirzo Obidjon o‘g‘li

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA AKSIYADORLIK TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH 163
Saidaxmedova Aida Mirzayevna

O‘ZBEKISTONDA KO‘CHAT YETISHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI 169
Abdufarmonov Farrux Faxriddinovich

O‘ZBEKISTONDA EKSPORTGA YO‘NALTIRILGAN QISHLOQ XO‘JALIGI MAHSULOTLARI SIFATI VA XALQARO STANDARTLARGA MUVOFIQLIGI TAHLILI 174
Safarova Muxabbat Radjabovna

TIJORAT BANKLARI DEPOZIT SIYOSATI VA DEPOZIT BAZASI DINAMIKASINING BANK LIKVIDLIGIGA TA’SIRI 178
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o‘g‘li

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ISLOMIY MOLIYANING BANK TIZIMIGA INTEGRATSIYASI: MUAMMOLAR, IMKONIYATLAR VA TRANSFORMATSIYA YO‘NALISHLARI 186
Adilov Zuxriddin Marip o‘g‘li

SAMARQAND VILOYATI SANOATINING HUDUDIY TARKIBINI TAKOMILLASHTIRISHNING AYRIM MASALALARI 190
Uralov Eliboy Omonovich

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

DIVERSIFIKATSIYALASHUV ASOSIDA QURILISH TARMOG‘I RIVOJLANISHINI KO‘P OMILLI BOG‘LANISHLAR ASOSIDA MODELLASHTIRISH 194
Yembergenova Aynur Aydosbaevna

ЩЕБЕНОЧНО-МАСТИЧНЫЙ АСФАЛЬТОБЕТОН В КИТАЕ: СОСТАВ, СВОЙСТВА, ИННОВАЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ 201
Карабаев Абдужаббор Мелиевич, Занг Хайфей

TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA SUBYEKTIV RISKNI SHAKLLANTIRUVCHI KOGNITIV OMILLAR VA ULARNI BOSHQARISH MEXANIZMLARI 205
Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov

HOMILADOR AYOLLAR UCHUN MAXSUS KIYIMLARNI LOYIHALASHDA ISTE’MOLCHILAR TALABLARINI O‘RGANISH 211
D.Sattarova, U.Vakhidova, D.Madiyarovna

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLI DAROMADLARIGA TA’SIR ETUVCHI STATISTIK INDIKATORLAR TIZIMINING METODOLOGIK ASOSLARI VA ULARNING TAHLILIY IMKONIYATLARI 217
Atayev Jaxongir Erkinovich

KICHIK BIZNES INVESTITSION KREDITLARINI TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN MOLIYALASHTIRISH 221
M.O.Yuldoshova

HUDUDNING “YASHIL IQTISODIYOT” ASOSIDA RIVOJLANISHINI TADQIQ ETISH: KO‘RSATKICHLAR TIZIMI VA BAHOLASH USULLARI 226
Shomirzayev Abdug‘affor Abdujabbor o‘g‘li

O‘ZBEKISTONDA SUV XO‘JALIGI TIZIMIDAGI QAYTA TIKLANUVCHI HAVZALAR 231
To‘rayev Rasul Nortojiyevich, Seytov Aybek Jumabayevich,
Uteuliyev Niyatbay Uteuliyevich, Haydarova Roziya Davronovna

KORXONALAR IQTISODIY BARQARORLIGINING NAZARIY MODELLARI VA SINERGETIK YONDASHUV ASOSIDA BAHOLASH MEXANIZMLARI 236
Iminova Nargizaxon Akramovna

TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA SIYOSATI VA QIMMATLI QOG‘OZLAR PORTFELINI BOSHQARISH STRATEGIYALARI 241
Abduvaliyev Sanjar Abdurahmonovich

PAXTA VA MEVA-SABZAVOT YETISHTIRUVCHI FERMERLARDA TAVAKKALCHILIK XULQ-ATVORINING QIYOSIY TAHLILI: ISTIQBOL NAZARIYASI ASOSIDA 249
Tadjiyev Abdusame Abduhamidovich

ФОРМИРОВАНИЕ МАРКЕТИНГОВОЙ СТРАТЕГИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ 253
Алиев Абдулазиз Исмаилович, Кахрамонова Азиза Шухрат кизи

QQS TIZIMI SAMARADORLIGINI XALQARO INDIKATORLAR ASOSIDA BAHOLASH 259
Eshkarayev Bobir Chariyevich

QISHLOQ XO‘JALIGIDA OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHNING INNOVATSION USULLARI 265
Tadjimirzayev Anvar Abduvoxidovich, Batirova Raxima Abdujabborovna

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKINI BOSHQARISH MEXANIZMINING AMALIY TAHLILLARI 273
Hamroyev Sherzod Axtamovich

ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОГО СПРОСА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МЕТОДОВ МАШИННОГО ОБУЧЕНИЯ В РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛЕ УЗБЕКИСТАНА 280
Тен Марина Владимировна

O‘ZBEKISTON SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH DASTURLARINING IMPORT O‘RNINI BOSISHDAGI SAMARADORLIGI TAHLILI 287
Sobitova Ra’no Solidjonovna

NEFT-GAZ LOYIHALARIDA DAVLAT VA INVESTOR MANFAATLARINI MUVOFIQLASHTIRISHNING FISKAL-BOJXONA MEXANIZMLARI 290
Mansurov Obid Zaynidinovich

QURILISH KORXONALARI FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH INSTRUMENTLARI 296
Yahyoyev To‘lqin Ismatulla o‘g‘li

QASHQADARYO VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TA’SIRI 300
Jahongir Ruziboyevich Qosimov, Narzullayeva Charos

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELINING SEKTORLAR KESIMIDAGI RISKLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI 306
Norova Nozima Nabiyevna

AVTOMOBIL SANOATI KORXONALARIDA BREND STRATEGIYASINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY MODELLARI 312
Boboyev L Kadrxuja Djuraxodjayevich

HUDUD EKSPORT SALOHIYATINI STATISTIK TADQIQ ETISHDA RCA INDEKSIDAN FOYDALANISH 318
Xurramov Ramazon Allayor o‘g‘li

СОВРЕМЕННЫЕ КОНЦЕПЦИИ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЕЙ БРЕНДОВ В АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ 325
Бобоев Л Кадрхужа Джураходжаевич

HUDUDLARDA UY-JOY QURILISHI JARAYONINI TASHKIL ETISHNING QONUNIYATLARI VA TAMOYILLARI 331
Usmanov Mirumar Abdulla o‘g‘li

OYNALI FASAD TIZIMLARINI MONTAJ QILISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI 339
Inamov Boxodir Nizamovich, Ozodxo‘jayev G‘aybulla Sherzodxo‘ja o‘g‘li

KLASSIK SHIFRLASH ALGORITMLARINING XUSUSIYATLARINI NEYRON TARMOQ ORQALI O‘RGANISH 344
Davlatov Mirzo-Ulug‘bek Bobir o‘g‘li, Allanov Orif Menglimuratovich, Turdibekov Baxtiyor Baxodir o‘gli

АЛГОРИТМ АДАПТАЦИИ ПАРАМЕТРОВ СИСТЕМ ИДЕНТИФИКАЦИИ ДИНАМИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ 350
Сидиков Исамиддин Хакимович, Алимова Гулчехра Рахимжоновна, Ибрагимов Беговот Шералиевич

ELEKTRON HUKUMATNING BARQAROR RIVOJLANISHI: QOZOG‘ISTON VA O‘ZBEKISTON TAJRIBASINING QIYOSIY TAHLILI 355
Umarova Durdona Abdumannabovna

UY-JOY FONDI BOSHQARUVINING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 360
Aminova Naima Umar qizi

RAQAMLI IQTISODIYOT RIVOJI VA UNI TARTIBGA SOLISHDA MUVOZANATLI REGULYATIV SIYOSAT YURITISH 365
Davlatov Ulug‘bek Baxodirovich

HUDUDIY SANOAT ISHLAB CHIQARISHNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALARI 370
Avliyaqulov Xudoyberdi

O‘ZBEKISTONDA AHOLINI UY-JOY BILAN TA’MINLASH DASTURLARIDA MAVJUD MUAMMOLAR 374
Xannarov Komiljon Karimovich

DAVLAT FUQAROLIK XIZMATINING JOZIBADORLIGINI OSHIRISH VA DAVLAT FUQAROLIK XIZMATCHILARINI MOTIVATSIYALASHGA OID TEXNOLOGIYALAR 380
Bekmurodov Navruz Ergashevich

FORECASTING AND PROMISING DIRECTIONS OF INNOVATIVE INDUSTRIAL AND INVESTMENT DEVELOPMENT IN THE KASHKADARYA REGION 393
Sattorov Shohruh

ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПЫТАТЕЛЬНЫХ ЛАБОРАТОРИЙ НА ОСНОВЕ РАСШИРЕННОЙ РИСК-ОРИЕНТИРОВАННОЙ МОДЕЛИ С ВЕСОВЫМИ КОЭФФИЦИЕНТАМИ 400
Загидуллина Карина Рафаиловна

РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ГРАМОТНОСТИ В РАЗВИТИИ ЖЕНСКОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА 405
Viktoriya Kan

HUDUDLARDA SANOAT MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISH JARAYONLARINI STATISTIK BAHOLASH 410
Nizomov Maxmud Minovarovich

ЭФФЕКТИВНОСТЬ И ПРАКТИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ МЕТОДОЛОГИИ SWOT-АНАЛИЗА ПРИ ФОРМИРОВАНИИ КОРПОРАТИВНОЙ СТРАТЕГИИ 414
Махмудов Суннатжон Абдужаббор ўғли

QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARI BOSHQARUVI STRATEGIYALARINI SAMARALI TASHKIL ETISH 419
Ubaydullayev Muhammadjon Abdusamad o‘g‘li

TRANSFORMATSION YETAKCHILIK VA XODIMLARNING INNOVATSION XULQ-ATVORI: KORPORATIV TASHKILOTLARDA EMPIRIK TADQIQOT 423
Alimov Bobirjon

EKSPORTBOP QISHLOQ XO‘JALIGI MAHSULOTLARI QIYMAT ZANJIRIDA LOGISTIKA XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI 432
Toxirov Shodibek Jo‘ra o‘g‘li, G.M.Abdulxayeva

ELEKTRON SAVDODA YASHIRIN IQTISODIY FAOLIYATNI QISQARTIRISHDA MOLIYAVIY NAZORAT MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH 437
Iskandarova Munisa Hasan qizi

MAMLAKAT INNOVATSION FAOLLIGIGA TA’SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLARNING NAZARIY VA USLUBIY TAHLILI 441
Azimov Bobir Fattohevich

O‘ZBEKISTON MAHALLIY BUDJETLARINING O‘ZIGA XOSLIGI VA UNING DAROMAD MANBALARINI KUCHAYTIRISH MEXANIZMINING ROLINI OSHIRISH MASALALARI 445
Safarmurodova Marjona To‘raqulovna

DAVLAT OLIY TA’LIM MUASSALARIDA MOLIYAVIY MUSTAQILLIK SHAROITIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA’MINLASH VOSITALARI 450
Adizov Bobir Baxtiyorovich

SIRKULYAR IQTISODIYOT SOHASIDA ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARNI O‘ZBEKISTON SHAROITIDA QO‘LLASH IMKONIYATLARI 457
Narzullayev Elmurod Shuxrat o‘g‘li

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASIDA ETNOTURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI VA UNING IJTIMOIY-IQTISODIY AHAMIYATI 462
Kunnazarova Orazxan

YANGI O‘ZBEKISTON SHAROITIDA INVESTITSION FAOLLIK MEXANIZMI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY JIHATLARI 468
Asadova Shaxzoda Zabikhillo qizi

MINTAQA IMIJI VA INVESTITSIYA OQIMLARI O‘RTASIDAGI BOG‘LIQLIK (XORAZM VILOYATI MISOLIDA) 472
Ibodullayev Dilshod Ibragimovich

INSON KAPITALI BARQAROR RIVOJLANISH MANBAI SIFATIDA 480
Alimova Oydin Baxtiyorovna

STUDYING THE FACTORS INFLUENCING INNOVATIVE APPROACHES TO REGIONAL EXPORT EFFICIENCY 486
Qurbanov Feruz Baxramovich

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIGA XORIJIY INVESTITSIYALAR JALB ETISH MEXANIZMLARI 491
Xakimov Akbar Anvarovich

XORIJIY DAVLATLARDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI DAVLAT TOMONIDAN QO‘LLAB QUVVATLASHNING ILG‘OR TAJRIBALARI VA ULARNI MAMLAKATIMIZDA QO‘LLASH XUSUSIYATLARI 496
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Atabayeva Mexribon Atabayevna

ENHANCING LIQUIDITY MANAGEMENT EFFICIENCY IN JOINT-STOCK COMPANIES USING THE GEOMETRIC BROWNIAN MOTION (GBM) MODEL 503
Kurbonov Xayrilla

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ УЗБЕКИСТАНА 508
Тажибаева Кызларгул Ажиниязовна

YOSHLAR BANDLIGI VA JINOYATCHILIK O‘RTASIDAGI O‘ZARO BOG‘LIQLIKNI TAHLIL QILISH (O‘ZBEKISTON MISOLIDA) 514
Xusniddinova Gulnoza Ulug‘bek qizi

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПОЛИТИКА РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ 520
Зарекеев Ажинияз Абатович

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕХАНИЗМОВ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ 527
Некова Фатима Борисовна

DAVLAT INVESTITSIYA SIYOSATINI MODERNIZATSIYA QILISH VA LOYIHALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 533
Kenjaev Ikrom Ergashboevich

BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA YASHIL INVESTITSIYALARNING XALQARO AHAMIYATI 536
Siddikov Anvarbek Mamasoliyevich

“SANOAT 5.0 VA BIZNES JARAYONLARINI BOSHQARISHDA SUN’IY INTELLEKTNI QO‘LLASH IMKONIYATLARI” 540
Lutpidinov Shuxrat Zakirdjanovich

REINVENTING MANAGEMENT SYSTEMS TO DRIVE EFFICIENCY IN INDUSTRIAL ENTERPRISES 545
Kodirov Bekzod Khomidjonovich

TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN MOLIYAVIY INVESTITSIYALARNI JALB QILISH SHAKLLARI 549
Primova Dilafruz To‘lqinovna

TO‘QIMACHILIK SANOATINING MILLIY IQTISODIYOTDA TUTGAN O‘RNI, O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 556
Shoyimov Adiz Sadredinovich

ISHLAB CHIQARISH KLASTERLARINING HUDUDIY INNOVATSION RIVOJLANISHGA TA’SIRINI BAHOLASH 564
Turaeva Nargiza Rustamovna

SAMARQAND VILOYATIDAGI HUDUDIY OLIY TA’LIM MUASSASALARIDA RESURS SALOHIYATINI INTEGRATSIYALASHGAN BAHOLASH METODLARI TAHLILI 570
Meliboyev Ibrohim

VIDEO-ANALITIKA ASOSIDA YONG‘IN XAVFSIZLIK TIZIMLARINI AVTOMATLASHTIRISHNING TAKOMILLASHTIRILGAN YONDASHUVLARI 575
Shermuhammad Mo‘minov, Tojimirzayeva Xayrixon Abdushukur qizi

DEVELOPMENT OF «GREEN» AGRICULTURAL SERVICES IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN 580
Mirzaev Kulmamat Djanzakovich

NAMANGAN VILOYATIDA XIZMAT KO‘RSATISH SOHALARINING HUDUDIY IXTISOSLASHUV DARAJASI 586
Tohirov Jahongir Muzaffar o‘g‘li

ELEKTR TA’MINOTIDAGI UZILISHLAR TUFAYLI YUZAGA KELADIGAN BEVOSITA VA BILVOSITA IQTISODIY YO‘QOTISHLARNI HISOBLASH METODOLOGIYASI 593
Oltiboyeva Feruza Ulug‘bek qizi

QISHLOQ XO‘JALIGIDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH YO‘NALISHLARI VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIGI 598
Matrasulov Baxodir Erbutayevich

ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ НАЛОГОВОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ 3.0: ПЕРЕХОД К ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫМ НАЛОГОВЫМ СИСТЕМАМ В УЗБЕКИСТАНЕ И СТРАНАХ СНГ 604
Дамир Рустамович Абдулов

KICHIK BIZNES RIVOJLANISHIGA HUDUDIY SALOHIYAT TA’SIRINI BAHOLASH METODOLOGIYASI VA MAHALLIY BOSHQARUV MEXANIZMLARINING INTEGRATSIYALASHGAN TAHLILI 609
Ubaydullayev Akmal Tulkinboyevich

AVTONOM ROBOTLASHGAN TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISH UCHUN HARAKATNI QAYD ETISH MA’LUMOTLARIGA ASOSLANGAN RAQAMLI EGIZAK PLATFORMASI 614
Fazluddin Xusnuddinov Zuxruddin o‘g‘li, Jamshid Inoyatxodjayev Shuxratullayevich, Jasurxo‘ja Xolxo‘jayev Muxtor o‘g‘li

HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA KICHIK BIZNESNING O‘RNI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA 620
Jo‘rayev Ilhomjon Kamolidinovich

IPO O‘TKAZISH BOSQICHLARI: XALQARO ILMIY ADABIYOTLAR ASOSIDAGI TAHLIL VA O‘ZBEKISTON UCHUN XULOSALAR 626
Sabirova Nozima Normat qizi

YASHIL OBLIGATSIYALAR BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING XALQARO TAJRIBASI VA O‘ZBEKISTONDA AMALIYOTGA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI 630
Meliqo‘ziyeva Dilrabo Muxitdin qizi

A CROSS-SECTIONAL ANALYSIS OF GLOBALIZATION, EDUCATION, AND TECHNOLOGY’S IMPACT ON IQ LEVELS ACROSS 63 COUNTRIES WORLDWIDE 635
Bahodirova Durdonaxon Tolib kizi, Abdullaxonova Dinora Xursandbek qizi

DAVLAT BOSHQARUVIDA INVESTITSIYALARNI BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH BO‘YICHA ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARDAN FOYDALANISH YO‘LLARI 641
Zavkiddinov Bobur Botirovich

ANALYTICAL MODELING AND MATLAB-BASED SIMULATION OF A LINEAR ELECTROMAGNETIC ENERGY HARVESTER WITH A TOROIDAL MAGNETIC CORE 645
Abdullayev Mahmudjon Muhammedovich, Sobirov Shohjaxon G‘anijon o‘g‘li

JAHON NEFT-GAZ KOMPANIYALARINING MOLIYAVIY STRATEGIYALARI 655
Ergashev Muhibbek Aslam o‘g‘li

MINTAQAVIY TURIZM SOHASIDA MALAKALI KADRLAR TAYYORLASH KLASTERLARINI JORIY QILISH MEXANIZMLARI 662
Raxmatov Adxam Itolmasovich

TIJORAT BANKLARIDA ZAMONAVIY TO‘LOV TIZIMLARINI JORIY ETISH BILAN BOG‘LIQ MUAMMOLAR 670
Abdusamatov Mamayusup Qulmonovich

INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O‘RNI 677
Pirmatova Farangiz Ma’rufjonovna

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТИ АКТИВОВ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ 681
Г. Ч. Джавлиев

TABIIY POLIMER ASOSIDA ISHLAB CHIQILGAN BIO-MEMBRANALAR YORDAMIDA ICHIMLIK SUVINI TOZALASHNING ENERGIYA TEJAMKOR USULLARINI YARATISH 685
Ayubova Indiraxon Xamidovna, Ungarova Sohiba Isomiddinovna

SSIQLIK AKKUMULYATORIDA FAZAVIY O‘ZGARUVCHI MATERIALNI HISOBLASH GIDRODINAMIKASI USULLARIDAN FOYDALANIB MODELLASHTIRISH ORQALI TADQIQ QILISH 694
Mirzayev Mirfayz Salimovich, Hikmatov Behzod Amonovich, Sharifova Madina Sherali qizi

BEVOSITA VA BILVOSITA SOLIQQA TORTISHNI EVOLYUTSION SHAKLLANISHINING NAZARIY VA HUQUQIY TAKOMILLASHUVI 700
Qodirov Bahodir Qudratovich

A NEW VOCATIONAL PERSONALITY THEORY IN THE CHINESE CULTURAL CONTEXT: THEORETICAL CONSTRUCTION OF THE WBCP TEN-DIMENSIONAL MODEL 705
Wang Biao

MINTAQA TURIZM SOHASINING INNOVATSION RIVOJLANISH OMILLARI KONTSEPTSIYASI 715
Q.A. Musaxanov

O‘ZBEKISTON HUDUDLARIDA SANOAT KLASTERLARI RIVOJLANISHINING TO‘GRIDAN-TO‘G‘RI XORIJIY INVESTITSIYALAR OQIMIGA TA’SIRI VA EMPIRIK TAHLILI 719
Ollokulova Feruza Mansurovna, Noraliyeva Gavhar Murodkulovna

KAOLIN RUDALARINI BOYITISHNING SAMARALI USULLARINI ILMIY ASOSDA TADQIQ ETISH 724
Ro‘ziyev Ulug‘bek Mamarasulovich, Xojiyeva Muxlisa Obid qizi, Saidaxmedov Aktam Abdisamiyevich

АНАЛИЗ ТЕКУЩЕГО СОСТОЯНИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ НОВЫХ МЕТОДОВ 731
Зафарбек О. Каюмов

INVESTITSIYALARNI OSHIRISH ASOSIDA OLIY TA’LIM MUASSASALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI 737
Abdurasulov Sardor To‘lqin o‘g‘li

MAHALLIY BUDJET XARAJATLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI 745
Murabdullayev Abdulatif Baxtiyor o‘g‘li

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SPORT TASHKILOTLARINING YANGI BIZNES MODELLARINI ISHLAB CHIQISH 749
G‘ulamov Musurmon Sayfulla o‘g‘li

MAJOR TRENDS AND THE DEVELOPMENT OF NEW INSURANCE PRODUCTS OFFERED BY COMMERCIAL BANKS 753
Rasulova Parizod Shuhrat qizi

AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA RISK BOSHQARUVINING O‘ZIGA XOS JIHATLARI 757
Jaloldinov Abdurahmon Olimovich

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XIZMAT KO‘RSATISH KORXONALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA KO‘RSATKICHLARI 761
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna

RAQAMLI MARKETING TADQIQOTLARI ASOSIDA SOTISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI 767
Abduxalilova Laylo Tuxtasinovna

OPPORTUNITIES AND CHALLENGES OF STARTUP LAUNCHING IN UZBEKISTAN 774
Usmonkhujaeva Nigina G‘ofur qizi

TO‘QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHNING ZAMONAVIY ISTIQBOLLARI VA BOSHQARUV YONDASHUVLARI 779
Umarova Nilufar Abdukaxor qizi

KANADANING IJTIMOIY SUG‘URTA TIZIMI 783
Javliyev Nuriddin Bektemir o‘g‘li

INNOVATSION MARKETING KONSEPSIYASIGA O‘TISH ORQALI KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI BAHOLASH VA MODELLASHTIRISH 787
Bobomurodov Qayimjon Homidovich

HUDUDLARDA SPORT TURIZMI SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINI SAMARALI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARI.....793
Kalandarov Jalol Abdujalilovich

HUDUDLARDA SPORT TURIZMI SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINI SAMARALI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARI

Kalandarov Jalol Abdujalilovich
“Ipak yo‘li” turizm va madaniy meros xalqaro universitetining
tayanch doktoranti

Annotatsiya. Ushbu maqolada hududlarda sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklikni samarali shakllantirish mexanizmlari o‘rganilgan hamda uning shakllari tasniflangan. Tadqiqotda sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklik mexanizmini joriy etishning istiqbolli yo‘nalishlari tahlil etilgan. Shuningdek, maqolada sport turizmi sohasida servis tarmog‘ini rivojlantirish bo‘yicha davlat-xususiy sheriklik mexanizmining yo‘nalishlari va turlariga doir amaliy tavsiyalar berilgan.

Kalit so‘zlar: sport, turizm, tadbirkorlik, sport turizmi, innovatsion iqtisodiyot, metodologiya, iqtisodiy mexanizm, institutsional muhit, davlat-xususiy sheriklik, model, konsepsiya, investitsiya.

Abstract. This article examines the mechanisms for effectively establishing public-private partnerships in the field of sports tourism in various regions and presents a classification of their forms. The study analyzes promising directions for implementing the public-private partnership mechanism in the sports tourism sector. In addition, the article provides practical recommendations regarding the directions and types of the public-private partnership mechanism within the sports tourism service network.

Keywords: sport, tourism, entrepreneurship, sports tourism, innovative economy, methodology, economic mechanism, institutional environment, public-private partnership, model, concept, investment.

Аннотация. В данной статье исследуются механизмы эффективного формирования государственно-частного партнёрства в сфере спортивного туризма в регионах, а также приводится классификация его форм. В исследовании проанализированы перспективные направления внедрения механизма государственно-частного партнёрства в сфере спортивного туризма. Кроме того, в статье даны практические рекомендации по направлениям и видам механизма государственно-частного партнёрства в сети сервисов в сфере спортивного туризма.

Ключевые слова: спорт, туризм, предпринимательство, спортивный туризм, инновационная экономика, методология, экономический механизм, институциональная среда, государственно-частное партнёрство, модель, концепция, инвестиции.

KIRISH

Kishilik jamiyati taraqqiyotining hozirgi bosqichida turizm jahon xo‘jaligining eng tez sur’atlar bilan rivojlanayotgan va shu tufayli uning tarkibida o‘z mavqeini tobora mustahkamlab borayotgan istiqbolli tarmoqlaridan biriga aylanib bormoqda. Bugungi kunda “jahon yalpi ichki mahsulotidagi ulushi 10 foizni, jahon xo‘jaligi yalpi investitsiyalaridagi ulushi 7 foizni hamda jahon xo‘jaligi xizmatlar eksportining 27 foizini turizm sohasi tashkil etadi” [1]. Turizmni rivojlantirishning asosiy afzalligi va uning amaliy natijalari daromadlarni ko‘paytirish hamda yangi ish o‘rinlarini yaratishda namoyon bo‘ladi. Shu bilan birga, turizm dunyo mamlakatlari ijtimoiy-iqtisodiy hayotining boshqa sohalariga ham sezilarli ta’sir ko‘rsatadi.

Jahonda milliy iqtisodiyotlar turistik xizmatlar sohasida muhim ijtimoiy ahamiyatga ega loyihalarni amalga oshirishda byudjet mablag‘lari hisobidan moliyalashtirishning samarali muqobil shakli sifatida davlat-xususiy sheriklik modelidan foydalanishga alohida e’tibor qaratmoqda. “Rivojlangan davlatlarda ilm-fan va innovatsion faoliyatni investitsiyalashga sarflanayotgan mablag‘larning YaIMga nisbatan ulushi 3,0 foizni tashkil etgan holda, jami mablag‘larning 2/3 qismi tadbirkorlik sohasi hissasiga to‘g‘ri kelmoqda hamda mazkur sohada

davlat-xususiy sheriklik loyihalarining ulushi qariyb 65,0 foizni tashkil etmoqda” [2]. Bugungi kunda sport turizmi sohasida davlat va xususiy biznes hamkorligining asosiy shakli sifatida davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Stephen J. Page o‘zining Tourism Management nomli monografiyasida sport turizmi bilan bog‘liq g‘oyalar va yondashuvlarni tahlil qilgan. Monografiyada sport turizmi turizm industriyasining alohida segmenti sifatida yoritilgan. Muallif fikriga ko‘ra, turizm bozori ichida maxsus qiziqishlarga asoslangan turizm turlari tez sur’atlar bilan rivojlanmoqda va sport turizmi ular orasida eng jadal rivojlanayotgan yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Sport turizmi o‘ziga xos bozor talabiga ega bo‘lgan maxsus turizm turi bo‘lib, u dam olish, ko‘ngilocharlik va iqtisodiy motivatsiyalar bilan chambarchas bog‘liqdir.

Stephen J. Page sport tadbirlarini, jumladan Olimpiada va jahon chempionatlarini, mezbon hudud iqtisodiyotiga kuchli ta’sir ko‘rsatadigan omil sifatida e’tirof etadi. Bunda sport turizmi turistlar oqimini oshiruvchi omil sifatida mehmonxona, transport va savdo sohalarining rivojlanishiga turtki beradi, milliy turizm va turistik shaharlarga investitsion imkoniyatlarni kengaytiradi hamda infratuzilmani modernizatsiya qilish uchun qulay sharoit yaratadi. Monografiyada sport turizmi destinatsiyasi marketing bilan bevosita bog‘liq ekani asoslab berilgan.

Joy Standeven va Paul De Knop tomonidan yozilgan Sport Tourism nomli darslik sport turizmi sohasidagi eng muhim ilmiy manbalardan biri hisoblanadi. Ushbu darslik sport va turizmning o‘zaro bog‘liqligini tizimli ravishda tahlil qilgan dastlabki keng qamrovli ilmiy ishlanmalardan biridir. Darslikda sport turizmi iqtisodiy hodisa, ijtimoiy jarayon va rekreatsion faoliyat sifatida kompleks yondashuv asosida tadqiq etilgan.

“Davlat-xususiy sheriklik” kategoriyasining ta’rifi davlat va xususiy sektorning o‘zaro hamkorligiga asoslanganligini alohida ta’kidlash lozim. Bunda davlat-xususiy sheriklik mustaqil iqtisodiy kategoriya sifatida talqin qilinadi.

O. A. Romanova yondashuviga ko‘ra, davlat-xususiy sheriklik muhim loyihalarni amalga oshirish maqsadida davlat va biznes o‘rtasidagi o‘zaro manfaatli ittifoq hisoblanadi. Bunda davlat xususiy biznes bilan hamkorlik qilib, nafaqat budjet yuklamasini kamaytiradi, balki samarali loyihalarni boshqarish tizimidan ham foydalanadi. Biznes esa muayyan kafolatlar va imtiyozlar to‘plamiga ega bo‘ladi.

Ba’zi adabiyotlarda davlat-xususiy sheriklik davlat va xususiy sektor o‘rtasidagi uzoq muddatli rasmiy munosabatlar sifatida talqin qilinadi. Bunda tomonlar fan, texnologiya va innovatsiyalar sohasida aniq maqsadlarga erishish uchun resurslarni birgalikda investitsiya qiladilar.

I. E. Bolekhov fikriga ko‘ra, davlat-xususiy sheriklik davlat idoralari va xususiy biznesning o‘zaro ittifoqi bo‘lib, uning maqsadi iqtisodiyotning strategik tarmoqlaridan tortib mamlakat yoki hudud miqyosidagi xizmatlar ko‘rsatishgacha bo‘lgan ijtimoiy ahamiyatga ega loyihalarni yaratish va rivojlantirishdan iborat.

E. A. Dinin esa davlat-xususiy sheriklikni ijtimoiy ne’matlar yaratish yoki ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish uchun davlat va mahalliy o‘zini o‘zi boshqarish organlari hamda xususiy sektorning moddiy va nomoddiy resurslarini uzoq muddatli va o‘zaro manfaatli asosda birlashtirish jarayoni sifatida izohlaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida tizimli yondashuv, qiyosiy tahlil, iqtisodiy-statistik usullar, induksiya va deduksiya, guruhlash, ekspert baholash hamda ilmiy abstraksiya usullaridan foydalanildi. Sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklikning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini o‘rganishda xorijiy va mahalliy tajribalar tahlil qilindi, normativ-huquqiy hujjatlar, ilmiy adabiyotlar va statistik ma’lumotlar umumlashtirildi. Shuningdek, sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklikning samarali yo‘nalishlari, shakllari va amaliy mexanizmlarini aniqlash maqsadida taqqoslash, tasniflash va mantiqiy umumlashtirish usullari qo‘llanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O‘zbekiston Respublikasida sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklikni yanada rivojlantirish, bo‘sh turgan davlat sport obyektlaridan samarali va oqilona foydalanish usullarini joriy etish hamda sport obyektlarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash maqsadida O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 1-martdagi “Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 184-son qarori qabul qilingan.

Ushbu qarorga muvofiq, bo‘sh turgan davlat sport obyektlari investitsiya va ijtimoiy majburiyatlarni qabul qilish sharti bilan belgilangan tartibda xususiy investorlarga beriladi. Bunda O‘zbekiston Respublikasi Turizm va sport vazirligi davlat-xususiy sheriklik loyihalarida davlat sherigi sifatida ishtirok etadi. Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risidagi bitimlar esa vazirlik tomonidan o‘tkaziladigan tanlovlar natijalariga ko‘ra tuziladi.

Sport turizmi tashkilotlari faoliyatini strategik rivojlantirish bo‘yicha davlat siyosatini amalga oshirishda ijtimoiy xizmatlar ishtirokchilari o‘rtasida o‘zaro maqsadli va samarali hamkorlikning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon aholini sport klublari, muassasalari va tashkilotlari bilan kengroq qamrab olish, sohada kichik biznesni rivojlantirish hamda investitsion jozibadorlikni oshirishga xizmat qiladi.

Sport turizmi sohasidagi davlat-xususiy sheriklik tadqiqot predmetidan kelib chiqib, uning muhim tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlaridan biri sifatida qaralishi lozim. Mazkur sheriklik tadbirkorlik subyektlari, boshqaruv organlari, turli darajadagi hokimiyat tuzilmalari, sport va ta’lim muassasalari o‘rtasidagi maqsadli hamkorlikni ifodalaydi. Sheriklik doirasida ishtirok etuvchi subyektlar sport turizmiga bo‘lgan ehtiyojlarni to‘liq qondirish, sohada tadbirkorlikni samarali rivojlantirish, davlat va mahalliy byudjet xarajatlarini optimallashtirish hamda xizmatlar sifatini oshirish uchun qulay shart-sharoitlar yaratishni o‘z zimmasiga oladi.

Tadqiqot davomida sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklikni joriy etishning samarali mexanizmlari ko‘rib chiqildi va ular quyidagi yo‘nalishlarni o‘z ichiga olishi aniqlandi:

- fuqarolarning ayrim ijtimoiy qatlamlarini qo‘llab-quvvatlash tizimini rag‘batlantirish va rivojlantirish;
- tadbirkorlar jamiyatining ijtimoiy mas’uliyatini oshirish;
- inson kapitalini rivojlantirish va investitsiyalarni kengaytirish;
- ommaviy tadbirlar bo‘yicha xayriya faoliyatini tashkil etish va amalga oshirish;
- sport turizmi bo‘yicha kichik tadbirkorlikni rivojlantirish va qo‘llab-quvvatlash.

Sport turizmi tashkilotlarida davlat-xususiy sheriklik mexanizmini qo‘llash orqali asosiy va qo‘shimcha funksiyalar bajariladi.

Davlat-xususiy sheriklikning asosiy funksiyalari quyidagilardan iborat:

- fuqarolarni sport turizmi bilan shug‘ullanishga jalb etish bo‘yicha keng ko‘lamli tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish;
- sport turizmi xizmatlari sifatini raqobatbardosh ustunlik strategiyasi asosida oshirish;
- sport turizmi xizmatlari turlarini kengaytirish va diversifikatsiya qilish;
- innovatsion texnologiyalar asosida texnologik transformatsiyani amalga oshirish.

Davlat-xususiy sheriklikning qo‘shimcha funksiyalari esa quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

- sport turizmi sohasida kichik tadbirkorlik subyektlari faoliyatini tashkil etish va rivojlantirish;
- yangi yo‘nalishlar asosida yangi ish o‘rinlarini yaratish;
- sport infratuzilmasi obyektlarini rivojlantirish, yangilash va modernizatsiya qilish;
- turli darajadagi byudjet mablag‘laridan foydalanish samaradorligini oshirish va xarajatlarni optimallashtirish.

Bizning fikrimizcha, sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklik mexanizmini joriy etishning istiqbolli yo‘nalishlari quyidagilardan iborat:

- ommaviy sport turlari uchun sport obyektlarini loyihalashtirish, qurish, qayta ta’mirlash va modernizatsiya qilish;
- sport turizmi xizmatlarini ko‘rsatish uchun zamonaviy sport anjomlari, jihozlari va kiyim-kechaklar bilan ta’minlash;
- jismoniy imkoniyatlari cheklangan shaxslar uchun moslashtirilgan sport tashkilotlari va inshootlarini tashkil etish;
- ta’lim va tibbiy xizmatlarni interfaol usullar asosida rivojlantirish, maktab sport klublari faoliyatini yo‘lga qo‘yish, malakali mutaxassislarni jalb etish hamda bolalar va o‘smirlar uchun qo‘shimcha sport mashg‘ulotlarini tashkil etish.

Davlat-xususiy sheriklik shaklida tuziladigan shartnomalar, shuningdek, konsepsiya shartnomalari sport turizmi sohasida maqsadli yo‘nalishlarni rivojlantirish va amalga oshirish vositasi sifatida xizmat qiladi. Sport turizmi sohasidagi davlat-xususiy sheriklik faoliyati tizimli va uzoq muddatli xususiyatga ega bo‘lishi, hududning ijtimoiy-iqtisodiy ustuvorliklariga mos ravishda ma’muriy-hududiy tuzilmani takomillashtirishga xizmat qilishi lozim. Shu bilan birga, iqtisodiy subyektlar, hokimiyat organlari va hududiy boshqaruv tashkilotlari o‘zaro sherik sifatida faoliyat yuritishi hamda belgilangan maqsadlarga muvofiq aniq dasturlarni amalga oshirishi zarur.

Sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklikning samarali faoliyat ko‘rsatishi uchun uni ma’muriy-hududiy tuzilmani uzoq muddatli rivojlantirish strategiyasiga mustaqil yo‘nalish sifatida kiritish zarur. Bu hududni rivojlantirishning strategik rejalashtirish tizimi, texnik-texnologik taraqqiyot, resurs salohiyati va ta’minoti elementlari o‘rtasidagi o‘zaro hamkorlikni kuchaytirish, shuningdek, sport turizmi xizmatlarining iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligi hamda maqsadli yo‘nalishlarini aniqlashni nazarda tutadi.

Hokimiyat organlari va tadbirkorlik subyektlari vakillarining o‘zaro hamkorligining xorijiy va O‘zbekiston amaliyotida keng tarqalgan shakl hamda turlarini aniqlash jarayonida yuzaga keladigan ijtimoiy funksiyalar doirasida asosiy tasnifiy belgilar ajratib olindi. Mazkur belgilar asosida davlat-xususiy sheriklik bo‘yicha hamkorlikning asosiy turlari belgilandi (1-jadval).

1-jadval. Sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklik shakllarining tasnifi[1]

Tasnifiy belgi	Sheriklik shakllari
Xususiy qo‘yilmalarning foyda keltirishi darajasi	Xayriya mablag‘lari (foyda kutilmaydi) Ijtimoiy investitsiyalar (foyda kutiladi, lekin bu sheriklikning asosiy maqsadi emas) Investitsiyalar (foyda sheriklikning asosiy maqsadi hisoblanadi)
Xususiy qo‘yilmalarning turi	*Moliyaviy* aktivlar Tovarlar Xizmatlar
Legitimligi	Normativ-huquqiy hujjat asosida Tartibga solinmagan
Amalga oshirish muddati	Uzoq muddatli (strategik) – 3 yil O‘rta muddatli – 1-3 yil Qisqa muddatli – 1 yil (bir martalik bo‘lishi ham mumkin)
Sheriklik sohasi	Jismoniy tayyorgarlikni tashkil etish Tibbiy sog‘lomlashtirish Konsultatsion xizmatlar ko‘rsatish Sport ta’limini realizatsiya qilish Moslashtirish bilan bog‘liq jismoniy tarbiya Infratuzilmani rivojlantirish, uning obyektlarini modernizatsiyalash
Moliyalash manbalari	Byudjet mablag‘lari hisobiga Byudjet-xususiy mablag‘lar hisobiga Xususiy mablag‘lar hisobiga
Sheriklikning maqsadi	Obyektlarni qurish va rekonstruksiyalash Xizmatlar ko‘rsatish Infratuzilmani rivojlantirish O‘qitish Kadrlarni tayyorlash Reklama
Amalga oshirish mexanizmi	Beg‘araz maqsadsiz investitsiyaviy qo‘yilmalar Funksiyalarning bir qismini ixtisoslashgan tashkilotlarga o‘tkazish (autsorsing) Konsepsiyalar Shartnomalar, bitimlar

Sport turizmi sohasidagi davlat-xususiy sheriklikning barcha shakllari quyidagi asosiy guruhlarga ajratildi:

1. Infratuzilmaviy sheriklik:

– sport turizmi sohasi tashkilotlari tomonidan istiqbolda xizmatlar ko‘rsatish uchun sport obyektlarini yaratish va ularni zamonaviy sport vositalari hamda anjomlari bilan jihozlash;

– katta hajmdagi investitsiyalarni talab qiladigan va yuqori samaradorlikka ega loyihalarni amalga oshirish (masalan, sport majmuasini barpo etish), shuningdek, kichik investitsion mablag‘larni talab qiladigan qisqa muddatli loyihalarni joriy etish (masalan, hovlida yaxmalak maydonchasini tashkil etish);

– konsessiya bitimlari shaklida investitsiya loyihalarining sport infratuzilmasini rivojlantirishga qaratilgan iqtisodiy natijalariga erishish mexanizmini tashkil etish.

2. Ta’minlovchi sheriklik:

– sport inventarlari, reklama mahsulotlari, sport kiyimlari bilan ta’minlash;

– poligrafiya mahsulotlarini ishlab chiqarish;

– sport turizmi sohasi subyektlari tomonidan iqtisodiy faoliyatni faollashtirish va hamkorlik natijasida yangi imkoniyatlarni yaratish.

3. Servis sherikligi:

– xususiy xo‘jalik yurituvchi subyektlarni sport turizmi sohasi tashkilotlari tomonidan sport xizmatlari ko‘rsatishga jalb qilish;

– autsorsing tizimini va turli buyurtmalarni qo‘llash;

– masalan, ta’lim tashkilotlari o‘quvchilarining xususiy suzish havzalariga tashrif buyurishi yoki sport inshootlari yetishmagan hududlarda aholining turli guruhlari uchun sifatli sport xizmatlaridan foydalanish imkoniyatini yaratish servis sherikligining natijasi hisoblanadi.

Sport turizmi sohasi tashkilotlari tomonidan ko‘rsatiladigan xizmatlarning aksariyati hududlardagi muassasalar yoki tashkilotlar tomonidan hali to‘liq yo‘lga qo‘yilmagan. Shu bilan birga, ayrim xizmatlar, masalan, suzish havzalariga tashrif buyurish, tibbiy moslashtirish, mashg‘ulotlarning individual rejasini ishlab chiqish, murabbiylar malakasini oshirish kabi yo‘nalishlar sportning tegishli sohalariga ixtisoslashgan xo‘jalik yurituvchi subyektlar tomonidan pullik yoki bepul asosda amalga oshirilishi mumkin.

1 Manba: rasm muallif tadqiqotlari asosida tuzilgan.

Sport turizmi sohasida servis sherikligining asosiy ishtirokchilari quyidagilardan iborat:

- davlat boshqaruv organlari;
- sport turizmi xizmatlarini ko‘rsatuvchi muassasalar va tashkilotlar;
- sport turizmi xizmatlarini ko‘rsatuvchi kichik tadbirkorlik subyektlari;
- sport turizmi sohasida faoliyat yuritadigan nodavlat notijorat tashkilotlari, xayriya tashkilotlari va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatuvchi korxonalar;
- sport klublari, turli tashkilotlar, xo‘jalik yurituvchi subyektlar hamda xizmatlar ko‘rsatish jarayonini moliyalashtirishda ishtirok etuvchi yuridik va jismoniy shaxslar (1-rasm).

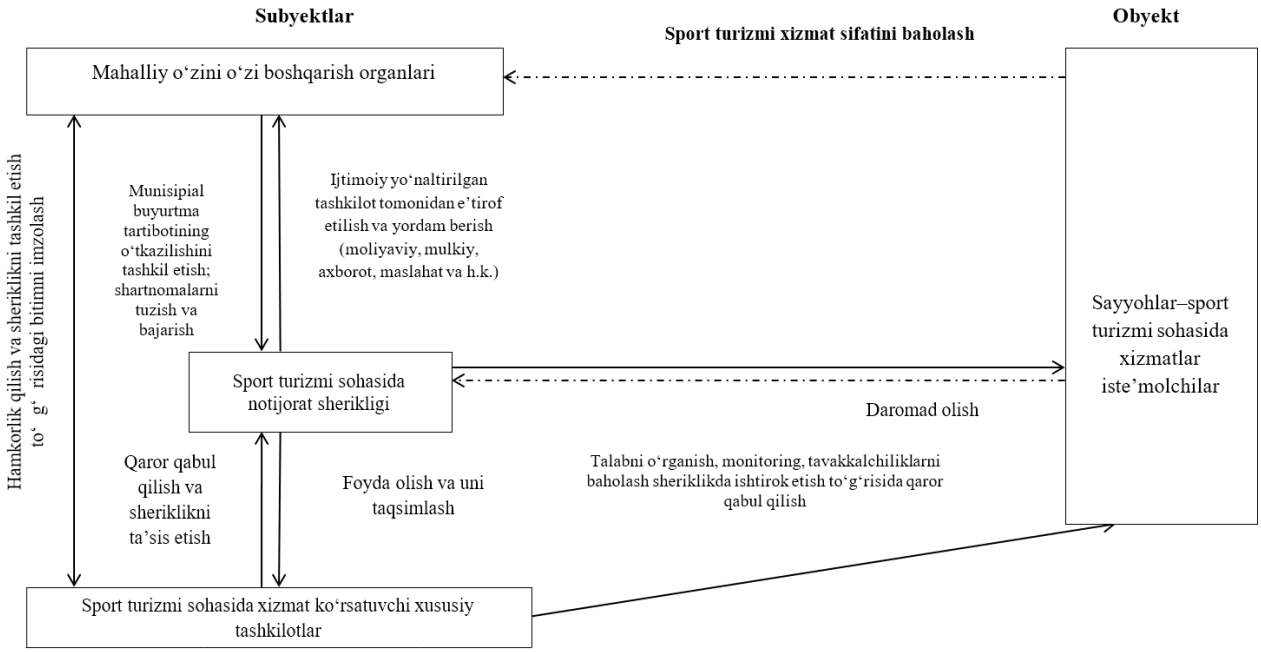

1-rasm. Sport turizmi xizmatlari sohasida davlat-xususiy sherikligini tashkil etish mexanizmi*

*Manba: rasm muallif tadqiqotlari asosida tuzilgan.

Bizningcha, ma’muriy-hududiy tuzilmada davlat-xususiy sheriklikni tashkil etish va amalga oshirish shart-sharoitlariga to‘liq javob beradigan o‘zaro hamkorlik tamoyillariga asoslangan ishtirokchilardan biri sifatida xususiy sport turizmi tashkilotlari va nodavlat notijorat tashkilotlari faoliyatini birlashtiruvchi maxsus notijorat sheriklik tuzilmasini tashkil etish maqsadga muvofiq hisoblanadi. Mazkur tuzilma hokimiyat organlari orqali maxsus reestrga kiritilgan, ijtimoiy ahamiyatga ega tashkilot sifatida faoliyat yuritishi mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Sport turizmini davlat-xususiy sheriklik asosida rivojlantirish istiqbolli yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Bunday hamkorlik davlat va xususiy sektor imkoniyatlarini birlashtirib, infratuzilmani yaxshilash, yangi sport obyektlarini barpo etish hamda xizmatlar sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Sport turizmining ahamiyati shundaki, u hududlarning iqtisodiy rivojlanishiga turtki beradi, yangi ish o‘rinlarini yaratadi va xalqaro miqyosda mamlakat nufuzini oshiradi. Shu bilan birga, aholi o‘rtasida sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilishga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Samaradorlik nuqtayi nazaridan, davlat-xususiy sheriklik moliyaviy yukni kamaytiradi, risklarni taqsimlaydi va loyihalarning tezroq amalga oshirilishini ta’minlaydi. Natijada sport turizmi barqaror va raqobatbardosh soha sifatida shakllanadi.

Amaliy tavsiyalar sifatida sport turizmi sohasida servis tarmog‘i bo‘yicha davlat-xususiy sheriklik mexanizmining quyidagi yo‘nalishlarini tavsiya etish mumkin:

- loyihalarni servis sherikligi doirasida amalga oshirish, bunda sport turizmi sohasi subyektlari kafolatlangan xizmatlarni ko‘rsatadi;
- autsorsing tizimini qo‘llash, ya’ni boshqaruv organlari sport turizmi sohasida xizmat ko‘rsatish vazifalari va funksiyalarini to‘liq yoki qisman moliyalashtiriladigan xususiy xo‘jalik yurituvchi subyektlarga topshiradi;
- hamkorlikda moliyalashtirish modelini joriy etish, bunda boshqaruv organlari yoki tashkilotlar sport turizmi sohasidagi xizmatlar ko‘rsatish vakolatlarini xususiy subyektlarga o‘tkazadi va xarajatlarning bir qismi tadbirkorning o‘zi yoki maxsus jamg‘armalar hisobidan qoplanadi;

– o‘zini o‘zi moliyalashtirish va xayriya mexanizmlarini rivojlantirish, bunda hokimiyat organlari yoki korxonalar sport turizmi sohasidagi xizmatlar ko‘rsatish vakolatlarini xususiy tadbirkorlarga topshiradi, xarajatlar esa tadbirkorlar, boshqa xususiy mablag‘lar yoki maxsus notijorat tashkilotlari hisobidan qoplanadi;

– sport turizmi sohasida maxsus va individual xizmatlarni rivojlantirish, jumladan, ixtisoslashgan xizmatlar, yakka tartibdagi xizmatlar va bir martalik xizmatlarni tashkil etish;

– byudjetdan to‘liq yoki qisman moliyalashtiriladigan buyurtma shaklidagi hamkorlik va xususiy sheriklik mexanizmlarini kengaytirish.

Kelajakdagi tadqiqotlar doirasida sport turizmi sohasida davlat-xususiy sheriklikni tashkil etishning quyidagi asosiy tamoyillarini rivojlantirish maqsadga muvofiq bo‘ladi:

– hamkor tashkilot va korxonalarning geografik joylashuvini inobatga olish;
– hamkorlar malakasining tegishli tarmoq va soha ehtiyojlariga mosligini ta’minlash;
– sheriklarning moliyaviy va institutsional barqarorligini mustahkamlash;
– uzoq muddatli bitimlar tuzishga yo‘naltirilgan yondashuvlarni kengaytirish;
– hamkorlarning ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlariga rioya etish va ular o‘rtasidagi muvozanatni ta’minlash.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 28.03.2018-yildagi “ Jismoniy tarbiya va sport sohasida tadbirkorlikni hamda xususiy sektorni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 248-sonli qarori https://lex.uz/uz/docs/-3603997
2. United Nations World Tourism Organization Tourism Highlights: 2023 Edition. – Madrid: UNWTO, 2023. – P. 8.
3. Organisation for Economic Co-operation and Development Statistics Database. – Available at: stats.oecd.org
4. Stephen J. Page. Tourism Management. – London: Routledge, 2015.
5. Joy Standeven, Paul De Knop. Sport Tourism. – Oxford; Burlington, MA: Elsevier/Butterworth-Heinemann, 2004.
6. IMEPI Eurasia. Государственно-частное партнёрство: теория и практика. – Available at: imepi-eurasia.ru
7. O. A. Romanova. Teoriya i praktika razvitiya chastno-gosudarstvennogo partnerstva // Vestnik Uralskogo gosudarstvennogo texnicheskogo universiteta. – 2007. – No. 3. – P. 41.
8. Framework Paper on Public-Private Partnership. – Available at: inage.ru/ppp/casestuty/Framework_Paper.ru
9. Tashkent State University of Economics maqolalar bazasi. – Available at: iqtisodiyot.tsue.uz/sites/default/files/maqolalar/32_U_Djumaniyazov.pdf
10. E. A. Dinin. Riski biznesa v chastno-gosudarstvennom partnerstve // Obshestvo i ekonomika. – 2007. – No. 5–6. – P. 111.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S–5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod tumani 15-mavze 19-uy

+998 93 718 40 07 https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal t.me/yait_2100